

Хабар

O'ZBEKISTON POCHTA VA TELEKOMMUNIKATSİYALAR AGENTLIGI NASHRI

1992 yil martdan chiqa boshlagan

2001 yil, 9 mart, juma № 10 (443)

Sotuvda narxi erkin

МАҚСАДИМИЗ — МАВҚЕНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ

«Ўзбектелеком» акциядорлик компанияси тизимидаги корхоналарда ўтган йили сифат кўрсаткичлари яхшила-ниб, дебитор қарздорликни камайитириш, иш ҳақи, бюджетга ва чет эл шартномалари-га тўлов масаласида бир қадар ижобий силжишларга эришилди.

Бошқариш тизимини қисқартиришга қаратилган тадбирлар ҳам йил охирига келиб корхоналар молиявий аҳолининг яхшиланишида ўз натижаларини берди. Умумий йиллик даромад корхоналарда 33,0 млрд. сўмга етди. Шундан 10,3 млрд. сўм микродорида халққа хизмат кўрсатилиб, олинган соф фойда 3,2 млрд. сўмни ташкил этди. Корхоналар бўйича сўзлашувлар ҳажми 128 фоизга кўпайган бўлиб, асосий телефонлар сони 51821 тага ортди. Шунингдек, ўртача иш ҳақи 170 фоизга ва капитал маблағларни ўзлаштириш салкам икки баробарга ўсганини айтиш мумкин.

Магистраль ва тақсимлаш тармоқларини кенгайтириш, телефон алоқаси хизматидаги талабни ўрганиш бўйича олиб борилган маркетинг изланишлари натижасида ўрнатилган станциялар қувватидан унумли фойдаланиш, 83,6 фоиздан 86,6 фоизга ўсди. Энг муҳими, ўртача иш ҳақи 22150 сўмга етказилди. Аммо Андижон, Бухоро, Наманган, Фарғона, Жиззах, Сирдарё ва Сурхондарё вилоятларидаги корхоналарда бу кўрсаткич анча паст бўлмоқда.

Хозирги пайтда «Ўзбектелеком» АК корхоналарида меҳнат қилаётган 23,4 минг ходимдан 18 мингдан кўпроги 10 фоиздан 15 фоизгача бўлган акция соҳибларига айланган.

Телекоммуникация бозорига ички ва ташқи рақобатнинг таъсири ҳамда миллий ва худудий ижтимоий-иқтисодий ривожланиш жараёнини инобатга олган ҳолда маркетинг изланишлари талаб даражасида амалга оширилмапти. Маркетинг хизмати эътиборсиз қолаётган бир пайтда дунёнинг кўзга кўринган операторларнинг асосий эътибори мижозга қаратилгандир. Бизда эса асосий эътибор техник муаммоларга қаратилган, холос. Аслида соҳанинг ривожланиши асосан рақобатнинг маркетинг хизмати аҳамиятини чуқур билиши ва

теран англашига боғлиқ. Шунинг ҳам назарда тутиш зарурки, маркетинг самараси тез кунда кўринмайди. Тажриба шунини кўрсатадики, монополист компанияни маркетинг асосларига мослаштириш учун бир неча йил вақт талаб қилади.

Телекоммуникация бозорининг асосий омилли мижозларнинг тўлов қобилиятидир. Биз эса ҳозирча бу омилни телефон ўрнатиш учун тушган аризалар сони билан белгилашдан нарига ўтолмаяпмиз. Албатта истикболли талабларни ўрганиш ва таҳлил этиш катта меҳнат талаб этадиган жараён.

Жойларда талон-тароғлик ҳамон давом этаётгани кишини таажубга солади. Ўтган давр ичида тармоқнинг линия ва станцияларида 164 та ўғирлик ва 126 та узилишлар бўлиб, «Тошкент Телеком» АЖда 376 та, «Чирком»КҚда 196 та, «Фарғона Телеком» АЖда 150 та, «Тошкент шаҳар телефон тармоғи» АЖда 149 та ўғирликлар қайд этилди. Шунингдек, рангли металл қиқиндирини қабул қилишни тартибга солиш бўйича Вазиirlar Маҳкамасининг қарори чиққанлигига қарамай, жойларда бу ноёб қиқиндилар яширинча қабул қилинмоқда. Тахминий ҳисобларга қараганда ўтган йили тармоқда мукаммал ва жорий таъмир харажатларига сарфланган маблағларнинг ярмига яқини ана шу ўғирланган ва узилган линия ҳамда жиҳозларни тиклашга кетган. Иллатинг олди олинмасе нафрат телекоммуникация соҳаси, балки бошқа кўп тармоқлар ҳам катта зарар кўриши мумкин.

Аҳолига кўрсатилаётган хизмат сифатида бўлган эътирозлар қишлоқ жойларда электррознергияни ҳеч қандай оғоҳлантиришсиз узиб қўйилаётгани билан боғлиқдир. Ўтган даврда 28725 та шундай ҳолатлар бўлиб, 22252 та ҳолатда алоқа узилиб қолган ва жами 100 минг соатдан ортиқроқ вақт оралигида алоқа бўлмаган.

2000 йили компания корхоналарида тўртта бахтсиз ҳодиса юз берган. Албатта, айбдорлар маъмурий жазоланди. Лекин ўз вазифасига совуққонлик қилаётган раҳбарларга кескин чоралар кўрилмаган. Натижада раҳбарлар бу борада жавобгарликни ҳис этишмаяпти. Аҳвол эса ҳамон ачинарли, яъни 1000 вольтгача бўлган хавфли кесишишларни тугатиш Сирдарёда 24 фоиз, Қашқадарёда 28 фоиз, Навоийда 35 фоиз ва 1000 вольтдан юқори кучланишдаги кесишиш-

ларни бартараф этиш Тошкент вилоятида 11 фоиз, Навоийда 12 фоиз ва Сурхондарёда 15 фоиз бажарилганлигини қандай тушуниш мумкин?

Хукуматимизнинг 253-сонли қарори билан Республика телекоммуникация тармоғининг 51 фоиз акцияси чет эл инвесторига сотишга рухсат этилди ва келгусида чет эл бошқарувига ўтиши аниқланди. Ижроия аппарат томонидан тармоқ акциясини сотиш билан шугулланаётган консултантларга керакли барча маълумот ва ёрдам берилляпти. Шу билан бирга акциянинг қадрини ошириш мақсадида мавжуд ички имкониятларни ишга соляпмиз. Лекин айрим корхона раҳбарлари ҳали бу жиддий масаланинг мохиятини тўлиқ тушуниб етмаётган.

Агентлик томонидан бизга янги хизмат турлари кўрсатиш учун лицензиялар берилиши тармоқда янги тараққиёт йўлини очиб берди. Янги «Интал-телеком» шўъба корхонаси тузилди ва келгуси тараққиёт режаси белгиланиб, иш бошланди.

Хозир қисман монополист сифатида, қисман эса рақобат муҳитида хизмат кўрсатаймиз. Шулар орқали мамлакатимиз ахборот асри ва глобал ахборот магистрალი сари оидилма-моқда. Компаниянинг янги мавқеини кўйидагича изохлаш мумкин:

– вужудга келган рақобат муҳитида етакчи оператор сифатида ўз мавқени сақлаш;

– мижозларга арзон нархларда замонавий, сифатли ва мустаҳкам телекоммуникация хизматларини тақдим этиш;

– акциядор ва сармоядорлар учун тармоққа киритилган маблағлар қийматини ошириш;

– ходимлар учун яхши иқтимоий шароит яратиш, билим ва касб маҳоратини ошириш;

– рақобатчилар билан мустаҳкам, тенг ҳуқуқли ва ҳаққоний ҳамроҳ сифатида муносабатга киришиш.

2000 йил ақунлари компания раҳбариятида чуқур таҳлил этилди, камчиликларни бартараф этиш бўйича аниқ чоратадбирлар ишлаб чиқилди. Уларнинг бажарилишини жойларда раҳбарлар қаттиқ назоратта оладилар деб ўйлайман.

Абдувоҳид ЖҲРАБОЕВ,
«Ўзбектелеком»
акциядорлик компанияси
бош директори

Давлат алоқа инспекцияси хузурида «Ишонч телефони» фаолият кўрсата бошлаганига кўп вақт бўлгани йўқ. Қисқа муддатта бу хизмат мижозлар ишончини оқлашга улгурди. Бунда 1-тоифали муҳандис Мухаббат МУСАЕВанинг хизматлари катта бўлмоқда.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ суратга олган

• Танқиддан сўнг

ДАРДИМИЗ БИР ЭКАН

«Хабар» газетасини бир неча йилдан буйи ўқиб борсамда, ҳали тахририятга бирон мартаба хат ёзганим йўқ. Аммо газетанинг 2001 йил, 16 феврал сонида эълон қилинган «Сукутдаги радиокарнайлар» мақоласини ўқиб, муносабатимни тахририятга ёзма тарзда юборишга қарор қилдим.

Мен Наманган шаҳрида истиқомат қиламан. Газетангизда танқид қилинган каби, бизнинг шаҳримиздаги радиокарнайлар ҳам сукут сақламоқда. Бу ҳақда тегишли ташкилотларга кў-ўп мурожаат қилганмиз. Буни қарангки, мутасадди ходимлар ҳам сукут сақлашмоқда.

Ахир мамлакатимиз ривож ва тараққиётини радиосиз тасаввур қилиш мумкинми? Ҳар куни тонг саҳарда янграйдиган Ватан мадҳияси ўрнини нима билан қопламоқчи экан, радиокарнайларни ёқтирмайдиган мутасаддилар? Радио факат фавқулодда ҳолатлардан оғоҳлантириш учунгина эмас, балки халқимиз маънавиятини мустаҳкамлаш учун ҳам за-

рур эмасми? Республикаимизда бўлаётган барча хабар ва сўнги ахборотларни, ҳозирги куннинг долзарб масалаларини, оғоҳликка чақирикларни радио орқали эшитмасак, қаердан эшитамиз? Радиони йўқ қилиш халқ овозини бугунги эмасми?

Президентимизнинг «Янгисини қурмай туриб эгисини бузманг» деган сўзлари эсдан чиқдимми? Ҳали ривожланиб улгурмаган эфир вариантини баҳона қилиб, неча йиллардан бери ишлаб келаётган симли радиони йўқотиш кимга керак бўлиб қолди?

Ҳурматли тахририят! Мен ўйлайманки, мақолада ёзилган талаб ва тақлифлар жавобсиз қолмас. Сизларнинг мана шундай долзарб мақолаларни газета орқали ёритишда давом этишларингиздан умидворимиз. Балки, бу камчиликлардан соҳа мутасаддилари беҳабардир. «Хабар» газетаси орқали билиб олишса, радиомиз ишлаб кетса ажаб эмас.

Сайфиддин ФАХРИДИНОВ,
Наманган вилояти

АЛОҚАЧИ СПОРТЧИЛАР БЕЛАШАДИЛАР

«Наманган почтаси» акционерлик жамияти ва вилоят алоқа ходимлари бирлашган касабга уюшмаси кўмитаси ҳамкорлигида мамлакат мустақиллигининг 10 йиллигига

бағишлаб алоқа ходимлари ўртасида спорт мусобақаларини ўтказишга қарор қилинди. Беллашувларнинг юқори савияда ўтиши учун ҳақамлар ҳайъати аниқланиб, ташкилий

кўмита тузилди, аниқ тадбирлар белгиланди.

Мусобақаларда шаҳар ва туман филиалларидан 300 дан ортиқ алоқачининг иштирок этиши кутилмоқда.

Биринчи босқим мусобақалари волейбол, баскетбол, футбол, стол тенниси, шохмат ва шашка турлари бўйича ўтказилади. Ушбу тадбир

республика босқичига соҳадаги энг яхши спорт жамоаларини танлаб олиш имконини беради. «Оналар ва болалар йили»га бағишланган кейинги босқичда оилавий спорт мусобақалари ўтказилади. Бунда иштирокчилар спортнинг бешта тури бўйича беллашадилар. Фолиб чиққан оилалар Фарғона водийси

бўйлаб саёҳатга чиқади.

Мусобақаларни ўтказиш учун барча шаҳар ва туман филиалларидаги спорт майдончалари шай ҳолатга келтирилган. Табиийки, бундай тадбирлар соҳанинг эртанги ривожига ҳам ижобий таъсир кўрсатади.

Баҳодир БОЛТАБОЕВ

Косон туманидаги почта филиалига кириб борганимда Махмуд ака ўз ишчи-ходимлари билан 2000 йил молиявий яқунлар ва 2001 йилдаги вазифаларни муҳокама қилаётган экан. Корхонанинг ўтган йилги кўрсаткичлари билан мени таништираркан, филиал директори Махмуд ака Ҳақбердиев ўз устозини эслаб қолди.

— Устозим Боймурот Тулаевнинг ўғитлари эсимдан чиқмайди. «Махмуджон, сен аввало ўзинг билан ишлаётган ходимлар юрагига йўл топ, уларни авайлаб эъозла, ҳар бирини ўз ўрнига қўя бил, шундагина ишингда унум-барака бўлади» дер эдилар. Ростдан ҳам эришилган мана бу натижаларнинг барчаси мен билан ишлаётган ходимларнинг хизмати. Шунинг учун ҳам агар ёзсангиз улар ҳақида ёзинг.

— Махмуд ака, 40 йилдан буён алоқа соҳасида ишлаб келяпсиз. Шу касбга бунчалик меҳр қўйишингизнинг боиси нимада?

— Бу касбга ихлос эҳтимол раҳматли отамдан (Оллоҳнинг раҳмати ёғилсин)

ўтган бўлса ажаб эмас. Отам қарийб 30 йиллик умрини алоқа соҳасига бағишлаган, шу касбдан нон топиб, мени тарбиялади. Буни қарангки, менинг икки нафар фарзандим ҳам шу касбни танлашди. Бундан албатта мамнунман.

умр миннатдорман.

— Мана, бу йил жонажон республикамиз мустақиллигига 10 йил тўлади. Шу қисқа тарихий жараёнда шахсий ҳаётингизда қандай ўзгаришлар бўй берди?

— Биласизми, «қизил им-

ОМАД УЙДАН БОШЛАНАДИ

Бир воқеани ҳеч қачон унутмасам керак. 1969 йилда Тошкент электротехника алоқа институтини тугатиб келганимдан сўнг олти ойлар чамаси ишлаб, оладиган маошим жуда кам деган баҳона билан алоқа соҳасини ташлаб, қурилишга ўтиб кетганман. Аммо ўша йиллари вилоят алоқа бошқармасининг бошлиғи Анвар ака Зайниддиновнинг панд-насиҳатлари туфайли яна алоқа соҳасига ишга қайтдим. Тўғри йўлни кўрсатганликлари учун у кишидан бир

перия» даврида инсоннинг меҳнати унчалик қадрланмас эди. Мустақиллигимиз туфайли ватандошларимизнинг ҳар бир саъй-ҳаракати эътибор топди. 1996 йили агентлик томонидан менинг озми-кўпми меҳнатим ҳам юксак баҳоланиб, «Моҳир алоқачи» унвонига лойиқ топилганим бундан тасдиқлайди.

— Махмуд ака, сизни вилоятимиз алоқачилари оила борасида омади келган, бахтли инсон дейишади.

— Аввалам бор, эркак кишининг оиласида тинчи бўлсин. Оилада тинч-тотувлик ҳукм сурсагина олиб бораётган ишда барака бўлади. Бизнинг омадимиз эса Раънохон опангиз билан боғлиқ. У киши билан кечираётган ширин турмушимиз боис етти нафар фарзандимизнинг ҳаммаси олий маълумотли бўлиб етишди. Фарзандларимизни ватанпарварлик руҳида тарбиялай олсак, жонажон ватанимиз равнақи йўлида баҳоли қудрат ўз хиссамизни қўша олсак бундан ортиқ бахт бўладими?

Махмуд ака билан яна анчагина суҳбатлашгач, у кишини яқинлашиб келаётган таваллуд куни билан табриклар, хайрлашдик. Унинг ҳавас қилса арзигулик, оиласига тинчлик-хотиржамлик, бахт-саодат тиладик. Ўз оиласини, касбини севиш, оиласидан, касбидан оилатопиш ҳаммамизга насиб этсин.

Раъно ҚИЛИЧЕВА,
жамоатчи муҳбиримиз

● Алоқа матбуот кўзгусида

ЧЎНТАКДАГИ БЕМИННАТ ХИЗМАТКОР

Бугунги кунда бизнеснинг «электрон тижорат» бозори тез кенгайиб борапти.

Уяли телефондан «Электрон ҳамён» сифатида фойдаланиш гоёси операторларда 90-йилларнинг ўрталарида пайдо бўлган. Бу гоё биринчи бор Финляндияда рўёбга чиқарилган. Хелсинки кўчаларида уяли телефон кўнфироги бўйича Кока-кола сотадиган махсус автоматлар ўрнатилган. Бир шиша Кока-колага эга бўлмоқ учун уяли телефондан автомат рақамини териш кифоядир. Кока-кола ҳақи алоқа хизмати ҳисобига киритилгандир. «Электрон тижорат»нинг бу энг оддий усули ҳозир бошқа мамлакатларга ҳам тарқалмоқда.

Уяли телефон эгалари келгусида ўз аппаратлари ёрдамида акцияларни, хориж валюталарини сотиш имконига ҳам эга бўладилар. «Ҳамёндаги дўкон» хизмати ҳам бажо келтирила бошлайди. Чунки, мижоз мобил телефондан фойдаланиш йўли билан тармоқ дўконларига ўзига керакли товарлар учун буюртма бериши, уларни уйга келтириши ва дархол ҳақини тўлаши мумкин. Шунингдек, мобил аукционларда, лотереяларда ҳам иштирок эта олади. Бундай хизматлар уяли телефонларга симсиз тарқаладиган стандарт – WAP (Wireless Application Protocol) ёрдамида рўёбга чиқарилади. WAPни тутиб турувчи аппарат кўмагида интернетдан – WAP ўлчами сайтларидан керакли ёзма ва график ахборотни тез қабул қилиш мумкин. Масалан, кинотеатрлар сеансларини ёхуд самолётларнинг учиб жадвалига доир маълумотларни билиб олиш, меҳмонхонадан ўрин банд қилиш мумкин.

Data Monitor агентлигининг ҳисобича, 2005 йилга келиб Европадаги мобил тармоғининг 186 млн. (60) фоиз абоненти WAP телефонларидан фойдаланадилар. 2003 йилда WAP дан тушадиган даромад 20 млрд. еврога кўпаяди.

Nokia Mobile Phones бўлинимасининг раҳбари Матти Алахунганинг айтишича, 2000 йилда ишлаб чиқарилган WAP телефонларининг миқдори шу йили ишлаб чиқарилган шахсий компьютерлар сонидан анчага ортади.

WAP телефонлари мобил телефонлар бозорининг 10-15 фоизига эгаллик қилади. «Тўрт йилдан сўнг, – дейди Ericsson раҳбари Курт Хелестром, – мобил телефон орқали интернет билан боғланиш оддий ҳодиса бўлиб қолади». Яқин беш йил ичида мобил тармоқлари орқали узатиладиган маълумотлар ҳажми бутун дунёда 70 фоизга ортади: 2005 йилда мобил тармоқлари умумий графигининг қарийб 60 фоизини узатиладиган маълумотлар ташкил этади.

Алоқа соҳасида узоқ йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келаётган Шерали ЮСУПОВ Хорватияда малака ошириб келгач, Термиз шаҳарлараро автомат телефон станциясида «Эриксон-Никола-Тесла» компаниясининг АХЕ-10 ускуналарини ўрнатишида фаол қатнашди. Ҳозир у шу корхонада муҳандис бўлиб ишламоқда.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ суратга олган

ҲИССАДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент таксофони» акциядорлик жамияти ҳиссадорларининг навбатдаги умумий йиғилиши Тошкент шаҳар, «Электроаппарат» заводи-нинг мажлислар залида 2001 йил, 30 март куни соат 15.00 да ўтказилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. Корхонанинг молиявий-ҳўжалик фаолияти тўғрисида «Тошкент таксофони» АЖ директорининг ҳисоботи.
2. Аудитор текшируви хулосаси.
3. Тафтиш комиссиясининг ҳисоботи.
4. 2000 йилги фойдани тақсимлаш.
5. Кузатув Кенгаши раисининг ҳисоботи ва Кузатув Кенгаши аъзоларини сайлаш.

«Тошкент таксофони» АЖ Кузатув Кенгаши

ЯНГИ ПОЧТА МАРКАЛАРИ

«Ўзбекистон маркаси» акциядорлик жамияти томонидан «Ўзбек миллий либослари» деб номланган почта маркалар тўплами муомалага чиқарилди.

Ушбу почта маркаларининг баҳоси 45-00, 50-00, 60-00, 90-00, 125-00 сўмлик бўлиб, кўп нусхада чоп этилган.

Тўпламдаги бешта почта маркаларида ўзбек миллий либослари турли кўринишларда тасвирланган.

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

«Қашқадарё почтаси» акциядорлик жамияти Яқабоб филиали ва касба уюшмаси кўмитаси жамоалари ушбу корхона ҳисобчиси Светлана ВОХИТОВАни туғилган куни билан табриклайди. Унга узоқ умр, сihat-саломатлик, ишларида омад ёр бўлишини тилайди.

*Электромагнит мослашув
маркази жамоаси республикамиз
алоқачиларини яқинлашиб
келаётган Наврўзи олам билан
муборақбод этади.*

**Юртимизга тинчлик-
осойишталик, дастурхонингизга
ризқ-барака, барчангизга
бахту-саодат,
ишларингизда улкан
омадлар тилаймиз.**

Электромагнит мослашув маркази

